

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższem Dozwoleniem

IMPERATORA JMCY CAŁEY ROSSYJ.

w WILNIE V. S. 23. SIERPNIĄ 1802. ROKU W SOBOTE

z Petersburga V. S. 22. Sierpnia.

z Londynu 23. Sierpnia.

IMPERATOR JMC raczył oświadczyć ukontentowanie Szefowi Kexholmskiego regimentu muszkietyerów Generał Majorowi Werderewskiemu za szykowność onego; żołnierzom daño po rublu. Wiborgskiego garnizonu artylleryi Półkownik Ilin dia choroby uwalnia się od służby z mundurem do inwalidów; Tauryjskiego regimentu grenadyerów Major Gersdorf.

W Gymnazium Imperatorskiem Kazańskim odbył się publiczny eksperymet, w przytomności Gubernatora Cywilnego, urzędników cywilnych i wojskowych, i wielu osob duchownego i świeckiego stanu; trwał dni 10. z rana i po południu; uczniowie ze wżystkich nauk sęsie byli examinowani. Dzień ostatni 28 Czerwca był przeznaczony do rozdawania nagrody. Profesor Fizyki i Matematyki stosowney Zaporski rzecz miał do okoliczności stosowną, uwielbiając madre rzady panującego Monarchy. Nastąpiły mowy od uczniow miane w językach: Francuzkim, Niemieckim, Rossyjskim, Łacińskim, Tatarskim. Naostatek rozdano nagrody szkolne, listy pochwalne, księgi, przy ogłosie muzyki; czytano imiona lepiej postępujących, którzy do wyższych klas przysć mieli. Oświadczył zgromadzeniu Inspektor Jakowkin, że uczniowie Gymnazium Kazańskiego; do d. 1. Sierpnia samych tylko wojennych obrótów uczyć się będą; nagredzonych za pilność uczniów liczba wynosi osob 63.

z Wiednia 18. Sierpnia.

Cesarz Jmc rozkazał ażeby 12. graycarówki na wojenną potrzebę robiona umyślnie moneta, już z cyrkulacyi wyięte zostały będą do 31. Marca w cenie 7. graycarów; przez czas 3. miesięcy będą przyjmowane w podatkach w zupełney cerie dawney; w Kwietniu zaś tylko poług wartości wnętrzney srebra. — Upaly unas niesłychane tego lata, częstokroć dochodziły 29. stopniów. — Arcy Xiąże Józef Palatinus dni kilka tu zabawiwszy powraca do Presburga, gdzie powiatowe Deputacye rzecz wkrótce kończąc, oddadzą pod rozwegę Seymowi. Królówi Jmci Dwóch Sycylii d. 9. siadła na okręta Neapolitańskie prawie niepostrzeżona, ponieważ wszelkich okazności chciała unikać, i nocą wyszła pod żagle; dla przeciwnych jednak wiatrów eskadrę nazajutrz jeszcze widziano blisko brzegów. — Woyska Cesarzskie w liczbie 15. tys. żołnierza z artyllerya stanęły niedaleko Braunau pod kommandą Generałów Meerfeldt, Rohan, Strauch, czekając rozkazu do ruszenia i zajęcia krajów dostać się mających W. X. Toskanii w Niemcech; słyhać że ustąpiwłszy wżystkie Cesarzowi, sam otrzyma w zamiannę Trident i Brixen. D. 24. Deputacya Rzeska w Ratisbonie dzieło indemnizacyi rozpocznie. — Od granic Turceckich nic nowego; zamieszania ciągle trwają. Baron Stürmer Internuncyusz odebrałszy niedawno listy z Constantynopola, podróż do tey Stolicy przyspieszył.

Między naszymi i Paryzkimi dziennikami, wprawdzie nie krawa, jednak zacięta wojna się zaczęła, z naszych przyczyna; nie wiadomo z jakiego źródła czerpane wieści roznosząc po świecie, o zamieszaniach wnętrznych u Francuzów, buntach, nie ukontentowaniu powższchoem z rządu Konsula, bezprawnem uwższchoem z deporcacyi bez sądu Generałow najsławniejszych, obywatelów najchotliwzych, zwróconym do kraju despotyzmie, zniesionej duku wolności, policyi militarney, rozestaniu szpiegów po Departamentach; znikczemnienu Reprerentacyi, ztraconey dla Republikantów nadziei, ażeby wolność i równość krwią nabyte utrzymać i potomkom przelać mogli, jako naydroższą częśćkę dziedzictwa przodków walecznych; te i innych wiele wiadomości, o których nikt w kraju i za granicą nie mówił; roznosząc dzienniki Londyjskie, zciągnęły na siebie ostre zb. t uwagi w Monitorze od rządu pomieszczone (obacz niżej z Paryża) Za fałsz w gazetach ogłoszonych, zapewne Konsul woyny nie wypowie nikomu w 19. wieku, jak w 17. uczynili z Batawami Ludwik 14. i Karol 2. Lecz jeżeli prawdę Monitor powiedział o protekcyi zbóycom Francuzkim dawaney ettc. nieomylnie Parlament gołliwy o honor narodu potrafi zapobiedz złemiu, ganiąc postępkę przeciwnę dobrej wierze i traktatom świętym. Pisarze nasi zaslaniają się dzis wolnością duku; ale czyliż określoną tam przynajmniej bydź nie powinna, gdzie idzie o zachowanie winnego uznanowania rządzący narodami? Któż nas postanowił sędziami Królów i narodów? Alboż Francuzi proszą Anglików, aby za ich wolnością mówili? sami jednomyślnie głos podnosząc na uwielbienie czynności Konsula Buonaparte, i uwiecznienie władzy jego; wyznając przed obliczem świata, że on jeden na miejsce terroryzmu, zamieszania, nędzy, rozboiu, stworzył porządek, obfitość, pokój, i zgodę.

Cóżkolwiek ztąd nastąpi, tymczasem papiery nasze spadły na kilka procentów. — Na wyspach Oceanu południowego panują wielkie rozruchy. Według doniesienia Misyonarzów naszych, i tam znalazł się Jakobinizm; w Otahiti, Huahine, ettc. duch rewolucyiny; nikt z rządu dawnego nie kontent; wżyscy do nowości wzdychają. — Krolewic Adolf Xiąże Kent Gubernator Gibraltaru wyiednał u Hiszpanów; iż naszym Offcyerom teraz pozwalają przyjeżdżać do ich kraju, i żywność zprowadzać do twierdzy. — Portugalczykowie 2. okręta liniowe i kilka fregat uzbraiają na Algerczyków. Nasz Kapitan Barlow z Algeru powrócił, odzyskawszy zabrane statki; Dey zaręcza iż odtąd nic podobnego nie zrobią korsarze. Regimenta emigrantów rozwiązano w Lisbonie; wielu pojechało do Hiszpanii; ze z pozostałych niektórzy noszą order S. Ludwika, Posel Lannes skarżył się o to Regentowi, który tego Generala wielce poważa; niedawno przyjął od niego znaczny podarunek w piękney broni. Policya Portugalska coraz przychodzi do lepszego stanu, za staraniem Graffa Novion emigranta; utormował już

wyborny legion z 200. jazdy, 600. piechoty. — Słychać że ustąpienie Louisiany przez Hiszpanią Francuzom do skutku nie przyjdzie. — W Plymouth budować zaczęto razem 3. okręta od 120. armat Hibernia, Caledonia, Union.

z Paryża 10. Sierpnia.

Kto chce wiedzieć, co rząd Francuzki o Angielskim, ten wzajemnie myśli o naszym, iak ścisła ich przyjaźń koiarzy, przeczytać powinni następujące pismo urzędowe: „Angielskie dzienniki i gazety Ministerjalnemi zwane, powstawać na Francją nie przestały; największą ich usilność ziednac wiarę nikczemnym potwarzom. Cokolwiek imainacya może utworzyć podłego, złośliwego, rządowi Francuzkiemu przypisują wszystko. Iakież jest ich zamiar? Kto im za to płaci? Czego chcą przecie? Inna gazeta przez Emigrantów pisana, ludzi bez honoru, oyczyny, zkalanych zbrodnią; którey żadna już amnestya zmyć nie może, więcej wóli jeszcze niż Angielskie dzienniki. Jedenastu Biskupów pod przewodnictwem Biskupa Arras, nieposłuszni Oyczyźnie i Kościołowi, zebrałi się w Londynie, drukując paszkwile przeciwko nowym we Francyi Biskupom, iaką rząd i Oyca S. że pokóy Ewangeliczny 40 millionom Chrześcian smieli przywrócić. Wyspa Jersey napełniona zbóycami w Trybunałach Francuzkich na śmierć zkazanemi za zbrodnie dopełnione po traktacie w Amiens podpisanym, za mordy, gwałcenia, pożogi. Traktat każe z obu stron wydawać łotrów. Mordercy w Jersey ludzkie i grzeszne znajdują przyzięcie, ztamtąd wypadając niespodzianie na statkach rybackich, lądują na brzegi Francuzkie, zabiłi bogatszych właścicieli, podpalili brogi i stodoły.

Georges dawny Szuanów i Vendeyczyków dowódzca publicznie nosi w Londynie czerwona wstęgę; nagroda to jest za machinę piekielną, która wiele domów zruynowała w Paryżu; 30 kobietom, dzieciom, i spokojnym mieszkańcom śmierć zadała. Taka protekcyja domyślać się kaze, iż gdyby Georges dokazał co myślił, świetniejszą jeszcze wziąłby nagrodę. Zastanowmy się nad niepojętym postępkim Anglików. Dwa wielkie narody czyliż dla tego pokóy zawierają, aby jeden u drugiego zapalał bunt, nymował złoczyńców, pieniądze dawał i opiekę każdemu, ktokolwiek rozruchy wszeczyć zaczął. Wolność druku czyliż się rozciąga do możności pisania o narodzie niedawno przedniym, czego mówić nie przystoi o rządzie nieprzyjacielskim, posród wojny zaciętej i śmiertelnej. Narod czyliż nie powinien odpowiedzieć drugiemu za wszystkie czynności i postępkim obywatelów swoich? Uchwały Parlamentowe albo nie zakazują urągać rządowi Mocarstw zprzymierzonych, osobom ich Posłańców?

„Mówiono że Kardynał Richelieu za Ludwika 13 wspierał u Anglików rewolucyę, a nie szczęśliwego Karola 1 o śmierć haniebną przyprowadzić dopomógł. Xiążę Choiseul wszechmocny pod Ludwikiem 15. po nim inai Ministrowie Ludwika 16, bez wątpienia przyłożyli się do insurrekcyi Amerykańskiej Angielscy Ministrowie potrafili za to pomstę odnieść surową. Ich dziełem Septembryzacye Paryzkie; od krwi Ludwika 16 nie są niewinne ich ręce; oni nam spalili przedniejsze z rękodziel kwitnące miasta, Lyon etto. Chcemyż jeszcze przedłużyć okropne pasmo klęsk, przez kilka wieków obydwa narody niszczących? Czyliż nie lepiej rozkrzewić handel wzajemny, doskonalić przemysł, rozmnażać dostątki, niż pozwalać na robienie fałszywey monety, i złoczyńcom bezpieczne dawać zchronienie. Bo czegoż przecie spodziewać się może rząd Angielski, utrzymując we Francyi duchowne niesnaski; przyjmując i odsyłając na brzegi nasze zbóyców, zbiegłych z Departamentu Cotes du Nord i Morbihan, zbroczonych krwią niewinnych i bogat-

szych ziomków; a zamiast powściągnięcia pismaków nikczemnych, pozwalając im czarne i podłe rozsiewać potwarze? Czyliż Anglicy nie wiedzą, że rząd Francuzki lepiej dziś i gruntowniej jest postanowiony niż Angielski? Albo rozumie że rząd Francuzki nie może wet za wet gdyby chciał, oddawać. Iakież skutek z wzajemnej krzywdy, obelgi, łania, namowy do buntu, opieki zbóycom dawanej? Wieleż przecie na témby zyskała cywilizacya, handel, pomyślność dwóch narodów?

„Albo rząd Angielski cierpi i upoważnia te zbrodnie publiczne i prywatne; więc w tym razie postępek jego nie zgodny z wspaniałością, polorem, honorem Brytańni W. albo nie jest mocen tymże zbrodniom zapobiedz; co jeśli tak jest, powiedźmy śmiało: niema tam rządu, gdzie zbywa na dziennych środkach do powściągnięcia morderców i potwarców; do ocalenia towarzyskiego porządku, potrzebnego narodom Europejskim. „

Z portu Bresteńskiego Admirał Villaret wyszedł pod żagle prowadząc do Martyniki 2 okręta liniowe, 8 fregat z wojskiem. Od Generałow, Leclerc i Richepanse dawno niema rapportów. Wiemy tylko, że dywizya na kilku fregatach z Toulouu wysłana, szczęśliwie stanęła w S. Domingo. Inna z Liworny wyszedłszy w Cadix czeka dalszych rozkazów. Trzecia uzbiera się w Toulonie; jest pogłoska, że do Algeru popłynię; wyrażnie o tém piszą Officyerowie wojska lądowego, które ma iść do wyprawy. Czas jest poskromić rozbojników; obeydzie się podobno bez krwi rozlania, gdy przypomną Afrykanie, iak ich miasta i twierdze, Etrées, i Duquesne Admirałowie Ludwika 14 niszczyli za przestępstwa dzisiejszym podobne. — Pisma u nas rządowe wychwalają rząd nowy do Państw Xiążęcia Cobourg wprowadzony nie dawno przez Ministra Krietschman, który dawniej służąc Królowi Pruskiemu, za pozwoleniem swojego Monarchy przeszedł do Pana nowego. Już długi zplacone, opatrzone dworu potrzeby, ulgę poczuli poddani, rolnictwo, rękodziela kwitnąc zaczynają; wiece projektów użytecznych wygotowano; odmieniła się postać kraiu całego, powstał kredyt.

Pierwszy Konsul odbiera zewsząd powinszowania; d. 15 przyimie uroczyste, iako w rocznicę narodzenia swiego. — Kupcy miasta Havre donoszą rządowi, że przez 8 miesięcy 459 cudzoziemskich okrętów do portu zawinęło, proszą o nadanie im niektórych w handlu przywilejów. — D. 15 Buonaparte raz pierwszy ma użyć nowego prawa, które mu Senat nadał czyniąc wiadomą odmianę w konstytucyi r. RPtey 8 przebaczenia winowaycom. — Fox w Lille od mieszkańców grzecznie i wesoło był przyjęty; dawano bal dla niego; znajdował się na Teatrze; muzyka garnizonowa przed domem jego w nocy grała. Pośpieszył przez Hollandyę do Spa; zład tu jest spodziewany. — Konsul d. 2 Września wyjeżdża do Belgium. Pod Nerwinde, miejscem sławnem w historii wojenney, będzie wytknięty oboz na 25 tys. wybranego żołnierza; kommanderować ma Generał Belliard; przypatrywać się chcą manewrom Austryaccy i Pruscy wodzowie; o przybyciu do Bruxelles Xiążęcia d'York wpatpiemy. — Legat Caprara nowemu w Rouen Arcy Biskupowi Cambacerés imieniem Oyca S. Pallusz ofiarował.

Londyńskie pisma wnówić nam usilują, że pierwszy Konsul wielkie ma zamiary do rozszerzenia Francuzkich dzierżaw; nayprzód zaś Alger będzie podbity. „Buonaparte, mówi Montlosier, przyłączył do Francyi wszystkie już kraie przedtym berłu Karola W. podległe (gruba omyłka) Wkrótce garnać będzie Oyczyznę Alexandra W. i Annibala. Następcy Almanzora targneli się na Francuzów. Konsul ich zapędzi w rozległe, z których wyszli pustynie. Afrykańskie Prowincye nad brzegami śródziemnego morza są żyźne; karmiły Departamenty Francuz-

kie na południu; niech więc zupełnie do Francuzów należą. Afryka niegdyś była pierwszą z Prowincyi Rzymskich; przenosili ją Prokonsulowie nad Gallią. Porty ma wygodne do żeglugi, zdrowe powietrze; morze, z jednej, pustynie z drugiej strony czynią kraj niedostępnym. Lasy niezmiernie na górze Atlas, grunta urodzawne bez uprawy wydają wszelkie produkty Europejskie, Indyjskich wiele; ludność wynosi dusz 7 millionów. Wstyd iż Europejczycy kraj śliczny rozbojnikom posiadać tak długo pozwolili. Polityka, honor, każą Francuzom ich wytepić, a w gniewie barbarzyństwa i dzicy zaszczerpić nauki, przemysł, religią, tak dawno wygnaną z kraju. ,,

Od Generała en chef Richepanse trzy odebrał pisma Minister morski: ,, Ostatnie rapporta moje, powiada, z Guadalupy, zawierają w sobie czynności do d. 9. prairial, kiedy dzieło trudniejsze zakończyłem na dobytciu Matouba. Odtąd żołnierz ściągł i wytepił pogromione rokołżany, do których namowa i zdrowa rada nie mogły trafić; śmierć sama w zapalonych sercach umorzyć mogła chęć do pożogi i wyrznięcia białych oświadczoną. Ubolewałem nieskończenie widząc te zpuszczenia i mordy krwawe; lecz wyznać muszę, że determinacya Murzynów nie wpuszczenia nas do wyspy, szczęśliwem będzie zdarzeniem dla poprawienia całej osady. Porwali się do broni rozumiejąc mylnie, że przyszedł rozwiązać wojska czarne, i do roli żołnierza wrócili. Mieli nadzieję że Toussaint niepodległym zostanie w S. Domingo. Znali szczerą liczbę przybyłych zemną Francuzów. Powrócili do kraju spokojność i bezpieczeństwo; myślą wszyscy już o handlu i rolnictwie. Ambicya dowodzców, niekarność wojsk licznych, swawola wszystkich Murzynów. były wielką do naprawy przeszkodą. Już ich 15. tys. do domu powróciło; karność wprowadzam sprawiedliwą i surową. Wojsko moje sprawiło się w tej kampanii prawdziwie jak na żołnierzy Francuzkich przystało, mężnie, karnie, wiernie, gorliwie; te cnoty rycerskie widziałem jasniejące wśród niebezpieczeństw które nas otaczały; tu prawdziwie z nas każdy ginąć musiał lub zwyciężyć. Polecam wszystkim względem Konsula; szczegulney zaś pamięci jego wdowy i sieroty rycerzów poległych, których niezłęczaniem zbyt wielka jest liczba.

List drugi. W Guadalupie d. 29. Vendemiaire lud czarny wypędzając Admirała Lacrofse postanowił radę tymczasową; wszystkich co do niego wchodzili, posyłam rządowi, na okrętach liniowych, Fonguoux, Redontable do Brestu płynących. Kazałem jechać do Francyi wielu innym tej wyspy mieszkańcom; którzy chociaż maicy, czynnie jednak należeli do wszystkiego. Gdy przed sądem stanąwszy usprawiedliwiać będą swój postępek, rząd pozna jak był ogromny bunt w Guadalupie; i jak Ojczyźnie szkodliwy, gdyby zwycięstwo sprzyjające wojskom Francuzkim złych skutków nie odwróciło.

List trzeci 18. Messidor. Wojska Francuzkie z Murzynami walcząc nie bez żalu i obrzydzenia widziały, jak okrutnie i nie ludzko postępował lud czarny z bracią ich, gdy ranieni na poboju, w sztuki od zaindylgowanych nieprzyjaciół rąbani byli. Sądź Ministrze, czy podobna było cnotliwemu i honor kochającemu nad życie żołnierzowi, stać poufale w izyku z takim ludem. Sam to czując jako żołnierz, rozumiałem, iż do przywrócenia porządku naprzód Murzynów rozbroić trzeba, którzy zhańbić śmieli stan rycerski okrucieństwem nikczemnym i podłym; a jednak ten stan zasadą być miał ich niepodległości. Z tych względów armią formując, żadnego Murzyna nie umieściłem w izeregach, wyjąwszy robotnika do kolarza potrzebnego, i 150 kopaczów. Officerom ich pozostałym z klęsk wielu, kazałem płynąć do Francyi. Ktokolwiek do buntu należał, poległ lub uciekł; tych szukać będę w pustyniach i bliż-

szych wyspach; wszystkich odesłę do Brestu. Oddalenie ich przywróci pokój osadzie, którego inaczej zachować nie podobno, jak przez Woyśka Europejskie. ,,

Pisma publiczne, doniesienia prywatne, dawno już rokują zgon bliski Ottomanom, domową zwątlonym niezgodą. Monitor lepszą o przymierzeniach narodu Francuzkiego nadzieję mieć każe: ,, Cóżkolwiek mówią w Europie, jego słowa, o dzisiejszym stanie Państwa Tureckiego, z prawdą się nie zgadza. Zmyślone są projekta, niby od Mocarstw większych zgotowane do podziału Monarchii Selima 3. Nie myślą o zdobyczy. Y pierwszy Konsul myśli nie zechce o nalechaniu własności cudzej; dziś zwałacza, gdy sam dobrowolnie od nikogo nie przynagłony, każe Francuzom ustępować z Hollandyi i Liguryi, jak niedawno wysłi z Neapolu, Rzymu, Szwajcarów. Owszem związki dawne z Portą odnowiliśmy Francuzi; już zaś być nie trzeba politykiem głębokim, ażeby poznać; jak nam jest potrzebne przywrócenie Państwa Ottomańskiego do siły dawniejszej i znaczenia. ,,

Wspomniane wyżej pismo urzędowe żbia pogłoskę o pożyczoney przez nas u Amerykanów summie na procent 10; o placeniu długów narodowych zpoźnionem. — Generał Duroc zaśubił Hiszpankę bogatą Herwas; przytomni byli Kawaler Azzara Ambasador z całą legacją, i wielu innych Generałów. — Generał Regnier zabit w pojedynku zasłużonego Ojczyźnie koleżę d'Estaing; groził Generałowi Menou; Minister Berthier przeskądając drugiemu niezłęczności, rozkazał, ażeby mil kilkadziesiąt oddalił się z Paryża. Usłuchał; z wygnania piżde do Konsula, i przyjaciela swiego Generała Moreau; ten wspiera prośbę jego; mieszkanie odmienić pozwolono. — Uważają niektórzy z podziwieciem, że Senat nasz wprowadzając odmianę do Konstytucyi, poszedł za przykładem Generała Toussaint, który w swoiey ustawie moc sobie zachował wyznaczenia następcy. — Generał en chef Leclerc 26. Czerwca ogłosił prawo, podług którego Murzyni w S. Domingo tymczasowie będą rządzeni. Tegoż dnia część wyspy Francuzką podzielił na 3. Departamenta; północnego Stolica Cap; zachodniego. Port Republicain; południowego Cayes; podział Hiszpańskiej części nie zrobiony.

Zdarzył się tu smutny przypadek. Lekarz który wielu już osobom krowią ospę zażyczył pomysłnie, ulegając przez słabość lub interes rodziców uprzedzonych urowowi, wszczępił dziecięciu naturalną. Od choroby niema przykładu w Europie, ażeby umarł ktokolwiek; stało się, że dziecko umarło; lekarz przed powzięchnością zhańbiony; rodzicom został się żal niesczesny po dziecięciu bez potrzeby zabitem; i wstyd przed oświeconą powzięchnością. Krowiey ospy zbawienne szczępienie do naygrubszych trafilo narodów; w oświeconych dziwoiskiem odtąd będzie niedowiarek.

Senator Levavasseur umarł; składając w grobie zwłoki, Prezydent Barthelemy skromnie wyliczył cnoty jego obywatelskie; był kupcem z Rouen. Zostawił 3 synów, Generała, Szefa brygady, i Rotmistrza, rycerskich mężów. — Uczony Laharpe otrzymał pozwolenie powrócić do Paryża z Orléans, gdzie siedział na wygnaniu. — Biskupom i całemu Duchowieństwu krzyżów i tym podobnych nosić zabroniono; wyjąwszy mających od rządu pozwolenie. — Pensye wszystkich urzędników RPtey mają być podwyższone. Niewiadomo jak wiele pierwszemu Konsulowi da naród. Cambacerés mieć ma półtora milliona, million Lebrun; Ministrowie 300 tysięcy liwrów; Senatorowie i Stanu Kon-syliarze 50 tysięcy. — Generał Lapoype udać się ma na kommandę w S. Domingo; Leclerc zostanie Wielkorządcą wszystkich osad Francuzkich w nowym świecie. — Po wszystkich Departamentach zaczęto wybierać 60 tys. rektu-

ta na dopełnienie armii; iaką w pokoju bydź powinna po uwolnieniu od służby starych żołnierzy. — Policya Konsulowi doniosła; że Anglików dziś w naszej stolicy jest 16 tys. każdy oyczynę opuszczając za pasport zapłacił dwa louisory, co znaczny dochód przynosi Kancellaryi Lorda Hawkesbury. — Do Brestu okręta lud czarny niosące przybyły z Guadalupy. — Stanu Konsyliarz zmarł Prefektem w S. Domingo Benezech, powszechnie jest żalowany. Jemu wiśniemy, że armiom tak licznym RPtey podczas wojen długich, na broni, działach, amunicyi nie zbywało; on wszystkie fabryki oręża główniejsze urządził doskonale; naybardziej Wersalska. — Miasta Bruxelles i Louvain starają się u Konsula, ażeby w ich murach Lyceya były założone.

W przeszłym Num: w Art: z Wilna ma się poprawić omyłka, to jest do trwania zaćmienia mają się przydać 5. minut.

Dekretem Magistratu M. W. w d. 9 ferowanym, a d. 11 terażn. Mca Aug. ogłoszonym, w sprawie 5 Artyl: Batalionu Porucznika Jefimowa, i dalszych Pretensorow i Kredytow, z Mieszczaninem Benedyktem Andersem; postanowiono w skutek Ukazów Litt: Wil: Gub: Rządu: na satysfakcyą summ rekognoskowanych; na Dom Benedykta Andersa, za Królewskim Młynem nad rzeką Wilenką położony, ostateczny d. 28. teraż: Mca Aug. zrobić przetarg, czyli Publiczną sprzedaż; jeżeliby nad ofiarowaną za wieczność tego Domu, przy pierwszych Licytacyach przez Woźnego Stefana Naumowicza summę 2580 złł. z ambientow kto, większey nie naddawał summy. I wraz po wyprzedaży tego domu; summę zań wziętą, ducta proportionie między Kredytow Andersa rozdzielić. W skutek którego postanowienia; Magistrat Wileń: ogłasza Powszechność, aby życzący nabyć na wieczność wyżmieniony Dom; w oznaczonym terminie d. 23 ter: Aug: stawał do licytacyi, gdzie na mieyscu Urząd z niniejszego Sądu dnutowany, od godziny 2 po południu aż do wieczora znajdować się, i poruczone sobie dzieło licytacyi odbywać będąc.

W dniach, 28. idącego Augusta, 11. i 25. nadchodzącego 7bra R. ter: 1802 odbywać się będzie na Ratuszu Wil: publiczna licytacya mieszkań i sklepow w Ratusu, na arędę roczną od d. 1 8bra idącego R. 1802 zaczynającą się. Kto by żądał, niektóre z pokazanych mieszkań, lub sklepow, otrzymać w 1 letnią arędę; ma się stawić do publiczney licytacyi na Ratusz w dniach pokazanych, o godzinie 10 rano.

Opuszczone i w ruinę podane, przez Obywateli, w śródku miasta Wilna i po przedmieściach Pofsesye, zmuszają Magistrat Wileń: , do wydania przez niniejszą publikacyą ostrzeżenie: że gdy Prawem Konst: 1764. Ru postanowionym jest; aby Pofsesye w mieście Wilnie będące, ruinie podane, za nieprzystąpieniem przez Aktorów, do należney onych reparacyi, przez miasto plus offerenti by-

ły sprzedawane; dla tego Magistrat, w exekucyą tego prawa, ogólnie wszystkich mających w tym mieście i na przedmieściach Pałace, Kamienice, Domy drewniane i Place; a przez opiekałość ruinie i spustoszeniu pozostawione; aby naydaley do upłynienia roku, od daty niniejszey publikacyi, starali się poruynowane zreparować, a puste place należycie zabudować; ostrzega. W przeciwnym zaś zdarzeniu; Magistrat ogłasza, iż wszelkie Pofsesye zruynowane, i Place puste; zajęte i przez publiczną licytacyą, w skutek prawa Konst: 1764. Ru sprzedane będą. 1802. Julii 2. dnia.

Magistrat Wileński, tak dla powszechney Obywateli wygody, jakoteż należnego porządku, za wolą Litewskiego Guberńskiego Rządu, w Roku przeszłym udeterminowawszy sporządzić księgi Pofsesyonalną miasta Wilna; z opisaniem należytych na każdą Pofsesyą służących praw, i Dokumentów; i do tego dzieła, naznaczywszy Urzędników, Burmistrza Macieja Pawłowskiego, i Radcę Marcina Brzoźewskiego; gdy onych odebrał wiadomość, że większa część Obywateli, dotąd Praw służących na Pofsesye, dla zapisania do księgi Pofsesyonalney, nie okazali; i nie znieśli; przez co czyni się zamitrażenie, w rychłym ukończeniu takowey księgi, Magistrat zatym przez niniejszą publikacyą ostatecznie ponawia; poprzednicze zalecenia z tym, aby każdy Obywatel naydaley w przeciągu dwóch Miesięcy, od daty niniejszey, do wzmienionych Urzędników, Burmistrza Pawłowskiego, i Radcy Brzoźewskiego z komportował i okazał Prawa, na Pofsesyą swą służące dla zapisania onych w księgi pofsesyonalną, które natychmiast po zapisaniu do księgi każdy nazad odbierze; ostrzegając zarazem, iż po upłynieniu takowego czasu, do tych, którzy nie zkomportują praw dla zapisania, za pośrednictwem Policyi poydzia exekucya, jako do nieposłusznym nakazom Zwierzchności, i dla tego każdy, który wniosł i wniesie prawa do przyrzeczenia, wziąć powinien świadectwo od Urzędników, iż Prawa były prezentowane i w księgi zapisane zostały. 1802. Julii 2. dnia.

Teoryczna i Praktyczna Grammatyka JP. D'Abrego wyszła z druku w czterech częściach; można dostać u niego, jakoteż po Drukarniach i Księgarniach Wileńskich. Cena exemplarza oprawnego alla-rustica na papierze klejowym złł. 20. na wodnym złł. 18.

JP. D'Abry utrzymuje dwie pensye, iak dotąd, Kawalerską i Damską w dwóch domach oddzielnych i wygodnych, z potrzebnymi Dyrektorami, Guwernantkami, i Metrami do przystoyney edukacyi. Rodzice i krewni którzyby życzyli swoje dzieci umieścić, raczą zgłosić się do Instytutora pocztą lub przez umyślnego dla zamówienia mieysca. Kondycye przyięcia z obu stron osobnym drukiem ogłoszone będą.